

# Selmezbányai Hetilap

## TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

**SZENTGYÖRGYI EDE.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . .	4	frt.
Fél évre . . . . .	2	„
Negyedévre . . . . .	1	„

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

### A millennium és városunk.

Holnapután nyitja meg ünnepélyesen Ő Felsege koronás királyunk a millenniumi kiállítást.

Vessünk ezen ünnepélyes alkalomból rövid pillantást a lefolyt ezer év történetére: azon mozzanatokra, azon tényezőkre, melyek hazánk jelenlegi virágzásának létokául tekintendők, és a ki figyelemmel tanulmányozza a népek történetét, nem zárkozhatik el azon meggyőződés elől, hogy a nemzetek fejlődésének, fennállásának, virágzásának leghathatósb előmozdítója, védpajzsa és feltétele az alkotmány.

S e tekintetben a magyar büszkén emelheti fel fejét.

Nem mint rendezetlen, vad tömeg özönlött be hazánk földre, de mint oly nép, mely az akkori körülmények között a mivelődési képesség magas fokán állva, mely állambölcsességre valló, mondhatjuk, tökéletes alkotmányt birt.

Ha az újabb kutatás a vérszerződésen alapuló legrégebbi alaptörvényt talán a monda körébe sorozza is, tagadhatlan tény az, hogy a magyar nép bejövetelekor már rendezett nemzet volt, élén nem despotikus hatalmu, de oly fejedelmével, kinek jogait és kötelességeit az alkotmány határozta meg.

S alkotmányát hiven, sértetlenül meg-

### Tárcza.

#### Utazás Egyptomba.

Irta: Vitális István.

V.

Egy épület falához dob az áradat. Zátonyra jutottunk, szabadabban lélekzünk fel. A zugó árnak egy hulláma azonban fel-fel csap, hogy magával ragadjon. Ime az első hullám a számárhajesár.

Kigyó ügyességgel mellénk furakodik, s az ő saját szerű volapük nyelvén feldicséri számara minden kiváló tulajdonságát. Ha nem vész kárba a dicsérete, felül az ember s a hajesár végig vag botjával a szürkén.

A számár neki vágtat a tömegnek, s a hajesár mindenütt a nyomában, s vagy farkesavarrintással ösztökéli vagy botjával szurkálja ott, a hola legérzékenyebb. A hol meg áttörhetetlennek tetszik az áradat, a számár elé kerül. A testén hosszú kék ing, a fején kendőből csavart turbán vagy tarbus, a lába meztelen. Akár a számár után, szalad akár a

örizni: ez volt mindig a magyar törekvése, melynek bármikor vérét is áldozni kész volt, kész most is és kész lesz mindig.

Es ezen törekvés tette erőssé a magyart. Ezen alkotmány szeretét óvta meg attól, hogy a keresztény vallás felvételével nem olvadt a környező népekbe, ezen alkotmány szeretét adja és adta a magyarnak azt az erkölcsi erőt, mely már több diadalt aratott és arat most is, mint dicső hadvezérek kardja.

Voltak napok, melyeken nem ragyogott a magyar szerencsecsillaga; vészes idők jártak, felhők tornyosultak a magyar nemzet egén, melyek elpusztító viharral fenyegettek.

De az öntudatos nemzeti érzet, a lángoló hazaszeretet, mely megint épen az alkotmányhoz való szívós ragaszkodásban gyökeresedik, leküzdötte mindig a bajt s áll hazánk, él a magyar nemzet ezer éve már Európa területén, melynek tiszteletét kivívta.

S az ezeréves anyagi és szellemi küzdelemben nem jelentéktelen szerep jutott a felvidéki bányavárosoknak, így Selmezbányának is.

Az itt, már a rómaiak idejében is üzött bányászat kincses forrása lett a nemzetnek, nemes érzeveivel támogatva a fegyveres harcokat, a szellemi viadalt.

S e küzdelmekben az alkotmány egyik

számár előtt, folyton kiabál s kiabálásából ez a két szó üti meg a fülünket a leggyakrabban: ah ah! a mely a számárnak szól, és riglya — a lábadat (őjjad) a mitem a tömeget figyelmezteti a bekövetkező bajra!

Ha eléggé összerázott a csacsi, leszállunk s nagy nehezen sikerül a kialakított bér és egy piaszter baksissal megszabadulnunk a számárhajesártól.

Ujra valami zátonyra kerülünk. Szemünk a zajongó áradatra irányul, pár pillanatra csupán, mert legott körülöveznek az áradat újabb hullámai: a eszimatizáló fiúk fognak körül, s a szamaragolás közben beporlódott cipőnk tisztítására ajánlkoznak. Mielőtt visszautasítanánk szolgálataikat, lekasztják a nyakukról a kis faszámolyt és segítenek a számolyra tenni a lábunkat.

Most a zaklatásnak új neme kezdődik. A narancsot kínáló lánykák fekete szemű, fátyolozatlan, barna arcát ugyan szívesen elnéznénk, s kedves csicseregésüket is örömezt hallgatnánk, de a vak koldusok piszkos rongyai s alamizsnát kérő zajos imája megborzaszt.

erős őrs- és védtornya volt mindig Selmezbánya mely a hazafiassággal a törvényes király iránti törhetlen hűséget is összefűzte mindig.

Most, midőn az ország, a nemzet megüli ezeréves fennállásának ünnepét, Selmezbánya városa is méltó joggal vesz abban részt, hisz Selmezbánya is együtt érez az ország szívével, hiszen a legszorosabb kapocs fűzi össze vele, s a szív legkisebb dobbanását érzi a távoleső ér is.

Ünnepi hangulat van itt is a hegyek között; s ha a nép egy része nem is tudja a nemzet nyelvét, de szívében ép úgy szereti a szép, az áldott magyar hazát, mint az alföld lakója; hányan e hegyek fiai közül áldozták fel már vérüket a haza oltárán, s készek most is önzetlenül, lelkesedéssel mindent feláldozni a hazának.

Ha az ország szívében ezernyi ajkról felzeng az ünnepi riadal, ezernyi szemben felcsillog a honfui lelkesedés könnye, itt is minden szívből igaz érzettel, benső ihlettel felszáll az ima a magyarok istenéhez: „Isten áld meg a magyart!”.

### A selmeczi ágost. evang. konvent közgyűlése.

Mult vasárnap e hó 26-án tartotta meg az ágost. evang. konvent közgyűlését Farbaky István felügyelő elnöklété alatt. — A közgyűlés először is a pénzügyi bizottság jelentésével foglalkozott, melyből kitűnik, hogy az egyház pénzügyi hely-

Valóban megretten az ember, ha az araboknak a szembaj iránt való csodálatos fatalismusát látja. Az elcsipásodott szemzugokban legyek lakmároznak, s tova szállván viszik a bajt tovább emberről emberre.

A eszimatizáló fiútól is megszabadulván helyben maradunk, s a zátonyról szemügyre vesszük kissé a fel és alá hullámzó népet.

Az arab nő arcát fátyol takarja, melyet az orr felett levő rézkarikán áthuzott zsinór erősít a homlokkendőhöz oly módon, hogy az arab nő bannaarcából csak a két fekete szem csillog ki, a mely a szemöldöknek és a szem aljának feketére való festése miatt antimónnal feltűnő nagynak látszik. Fejükön sötétkek vagy fekete kendő, a mely ernyőül is szolgál a nap heve ellen. Testüket fekete vagy sötétkek-hosszú ing takarja, a mely a derékon át van kötve. A lábuk meztelen vagy hegyesorrú cipőben szorong. (Folyt. köv.)

zete nem nevezhető fényesnek, sőt hogy a költségvetés szerint deficit is mutatkozik. Ezen a bajon segitendő a közgyűlés elhatározta, hogy a hátrálékok behajtását a hitközség ügyészenél megsürgeti, a kopáj jegyzéket összeállítja és az egyházi adó kivetése és beszéde céljából az öt tagból álló kopáj bizottságot megalakítja. E bizottság tagjává lettek: Bernhardt Adolf elnöke alatt Wankovics Lajos, Krausz V. G. Gressó Mihály és Boroska Mihály, kikhez még a kopáj szedő lelkész is csatlakozik. — Ez alkalomból erélyesen szólalt fel Händl Vilmos kerületi főesperes az iránt is, hogy az egyház tulajdonát képező lelkészlak és leány iskola tözsomszédságában épült Hungaria szálló tulajdonosával szemben felmerült kérdések rendeztesen és az ügyész ezen jogigények érvényesítésének keresztül vitelére utasítsák. Nevezetesen, hogy azon kár iránt, mely az építkezés által az egyház tulajdonát képező épületben okoztatott és melybe befoglalandó a Kneszko A. ékszerész által támasztott kárigény is, valamint az egyik fal szolgalmi jogának telekkönyvi biztosítása és a szállót építő által elkövetett foglalás iránt is az eljárás megindításuk; mert — mondja szóló — kénytelen volna egymaga is az egyház igaz és alapos igényeinek érvényét szerezni ha a konvent ez ügyet magáévá nem tenné. Kiemeli ezen felül hogy a szálló udvara az előzőleg történt jegyzőkönyvi megállapodás dacára csak alacsony fa kerítéssel lett körülveve, holott a szálló tulajdonosa magát kötelezte egy magas falkerítés oda építésére. Ez a mostani állapot tűrhetetlen. A leányiskola növendékei a szálló udvarába látnak át és így ezen az állapoton közérkölciségi, de meg tűzrendészeti szempontból is változtatni kell és erre nézve a hatósági intézkedések veendő igénybe. Staudner Jenő kir. bányatanácsos, akad. tanár erre tájékoztatásul elmondja, hogy úgy a kérdéses fal, valamint az állítólag megtörtént foglalás és az udvar kerítése kérdésében eljáró bizottságban ő is és az ügyész is résztvett, de akkorban megértett felmérések alapján foglalást nem konstatálhattak. A mi pedig a kerítést illeti, arra csak azt mondhatja, hogy az elég magas, de miután fából van készítve, hát ő is gondolja, hogy tűzrendészeti szempontból kifogás alá eshetik. Különben meg kell jegyeznie, hogy a leányiskolának a szálló udvarára néző tornáca oly ronda állapotban van, hogy az így meg nem maradhat s ha az helyreállítatni kell hogy egy fallal láttassék el, mely fal azután a szállóba való átláthatást megakadályozza. Pauer János hozzászólása után, ki különösen a falra vonatkozó szolgalmi jognak telekkönyvi biztosítását sürgette, a konvent elhatározta, hogy ez ügyek tisztába hozatala iránt a szükséges lépéseket az ügyész által megteendő. Következett Margótsy János azon indítványa, hogy az eddig havonként háromszor német és csak egyszer magyar nyelven tartott isteni tisztelet helyett, havonként három magyar és csak egy német isteni tisztelet tartassék. Kachelman Farkas kir. bányatanácsos tekintettel azon pietásra, mellyel kell, hogy viseltesünk az egyház régi német ajku tagjaival szemben most, ez idő, szerint elegendőnek tartja, ha az isteni tisztelet felváltva egyik vasárnapon magyar, másikon német nyelven fog megtartatni s ha a nagy ünnepek első napján magyar másodikon német isteni tisztelet lesz. Osztrólczy Gyula lyc. tanár tekintettel a fiatalság vallási nevelésére is szükségesnek tartja, hogy több magyar, mint német nyelvű isteni tisztelet tartassék és így ajánlja, hogy csak minden harmadik vasárnap legyen német isteni tisztelet. Erre Király Ernő lyc. tanár visszafogalmazta, hogy csak 1863-ban határozatott el, hogy évenként két s 1884-ben, hogy évenként tizenkét magyar isteni tisztelet tartassék s ighát egyrészt nagyon is indokoltnak látja, hogy a magyar isteni tiszteletek számát ismét szaporítsuk, de viszont ő sem kívánja a rohamos, radikális változtatást, hiszen már csak rövid idő kérdése, hogy egyáltalán magyar nyelven fognak az isteni tiszteletek tartatni

egyházunkban; tehát hozzájárul Kachelman F. indítványa, mely mellett még Wankovics L. is felszólalt. Határozott s hangos ellenszenvvel lett fogadva Bernhardt Adolf azon indítványa, hogy a kérdés először bizottság elé vezéreltessék. „Nem kell bizottság” hangzott minden oldalról. Az elnök és Händl Vilmos főesperes higgadt hangú beszédei után következett egy igen szép jelenet, a midőn ugyanis Margótsy János és Osztrólczy Gyula is indítványaikat visszavonva Kachelman Farkas indítványa, mely mellett még Wankovics L. is felszólalt. Határozatott el, egyhangulag hogy máj. 10-től vagyis a millenárius ünnepélyek kezdetétől az isteni tiszteletek felváltva egyik vasárnapon magyar, másikon német, a nagy ünnepek első napján magyar másikon német nyelven tartassanak. A reformáció emléknapja és a Szilveszter estei isteni tisztelet is felváltva magyar és német nyelven lesz ezentúl megtartandó. A határozat kimondása után a jelen voltak hazafias hangulatú lelkes éljenekben törtek ki. Ezután tárgyalatott a millenárius ünnepély mikénti megtartása, melyről azonban lapunk más helyén számolunk be. Meg kell jegyezni, hogy Hrenesik Károly evang. lelkész esperes igen nemes hazafias kötelességet végzett akkor, a midőn a tárgyalás menetét és eredményét a tót ajku tagoknak anyanyelvükön megtolmácsolta.

## Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Lovag Berks Róbert a báró Geramb-unió képviselője, csász. és kir. kamarás e hó 25-én Budapestre utazott, hogy a kiállítás ünnepélyes megnyitására részt vegyen. — Farbaky István orsz. gyűl. képviselőnk, ki néhány napot városunkban töltött és az ágost. evang. konventen elnökölt, Szitnyai József polgármesterrel együtt a fő és székvárosba utazott, hol a milleniumi kiállítás ünnepélyes megnyitására városi törvényhatóságunkat fogják képviselni. — Kachelman Károly vihnyei gépgyáros a milleniumi kiállítás megnyitására a fővárosba utazott. Soltz Vilmos bányász és erd. akad. igazgató és Csibi Lőrincz akad. tanár a milleniumi kiállítás megnyitására Budapestre utazott. — Belházy Gyula akad. tanársegéd Budapestről visszaérkezett. — **Esküvő.** Krausz Vilmos György kereskedő, törv. hat. bizottsági tag és tb. árvászeki ülnök e hó 27-én kelt egybe Özv. Fizély szül. Gecsányi Irma úrnóval.

— **Halálozások.** Farbaky István országyűlési képviselőnket érzékeny gyász érte. Testvéröccse, Farbaky József, hegyaljai evang. főesperes, nyi. egyházi evang. lelkész, evang. egyetemes gyűlési főjegyző, volt püspökjelölt, a Ferencz-József-rend lovagja stb. múlt vasárnap éjszaka 58 éves korában hirtelen meghalt Nyiregyházán. Temetése tegnap előtt ment végbe. Az elhunyt, ki a nyiregyházai evang. lelkészi állásban, édes atyja utódja volt, nagy érdemeket szerzett magának különösen a körül, hogy megakadályozta az ág. ev. egyház kebelében a pánszláv törekvéseket s hogy összes működésében a rendíthetetlen hazaszeretet vezérelte. Özvegyén és leányán kívül, országyűlési képviselőnk családja, előkelő rokonsága s a rajta legmelegebb szeretettel csügő lelki hívei, jó barátai, tisztelői és ismerősei gyászolják az elhunyt jeles férfit. Halálával az ág. ev. egyházat is nagy veszteség érte. — Trattner Gottfried egykor vagyonos vendéglős s legutóbb városi adóvéghajtó e hó 23-án meghalt s nagy részvét mellett lett eltemetve.

— **A selmeczi Gyógyászati és Természettudományi egyesület** folyó évi május hó 2-án (szombaton) d. u. 5 órakor a Belházy-féle tanteremben népszerű előadást tart, melyen Vitális István, lyceumi tanár befejezi egyiptomi utazásának leírását. Hölgyek valamint nemtagok szívesen láttatnak.

— **Irodalmi és zeneestély.** A selmeczbányai bányászati és erdészeti akadémia ifj. önképző köre f. évi május-hó 2-án az Ács vendéglő nagytermében irodalmi és zeneestélyt rendez, mely

nek műsora: 1. Megnyitó beszéd. Tartja Polak Károly önk. kör elnök. 2. Komikus quartett Raketzől. Előadják hegedűn Puky László, Chodora Károly, Pencze Rezső és Alföldi Zoltán urak. 3. Dalok. Irta és Felolvassa Zivuska Jenő ur. 4. Népdalok. Előadják: Toperczer Árpád ur cimbalmon és Knoblauch Richárd ur hegedűn. 5. Ingeborg születése napján Sárossy Gyulától, szavalja Tiefenthaler Edgár és annak paródiáját írta és szavalja Blaschek Aladár urak. 6. Maschirozó. Előadják Steingrube nagyközség vályogvetői. — Azt hisszük, hogy ezuttal igen kedélyes estélyt nyújtanak akadémikusaink. A műsor számait kizárólag akadémikusok töltik be és a steingrubei ezigánybandának ezuttal először lesz alkalma magát a közönségnek bemutatni. — Ilyen estélyek ezentúl minden hónapban fognak rendeztetni, ezéljük az, hogy a létesítendő diákotthon pénzalapja növekedjék. Reméljük is, hogy a selmeczi közönség pártolni fogja az estéket annál is inkább, mivel azok a nemes egyszerűség jellegét magukon viselik.

— **Ismét meghalt egy régi honvéd.** Lukovics János városi nyug. rendőr, ki hosszú éveken át mint rendőr Hodrusbánya külterében szolgált és ezen szolgálata közben annyira megsérült, hogy ennek következtében nyugdíjba kellett lépnie, múlt vasárnapon meghalt és Hodrusson múlt kedden el lett temetve. Az elhalt a szabadszáharcban mint honvéd vett részt, aztán a közös hadseregbe soroztatott és az olasz hadjáratokban is harcolt. Utolsó óhaját, hogy temetésén legalább 4 rendőrtársa díszben vegyen részt és egy rendőr koporsója előtt az érdemeit vigye, főkapitányunk készségesen teljesítette, 4 rendőrt teljes díszben rendelve ki a temetéshez és meghagyva, hogy az érdemeit az elhalt utódja, a mostani hodrusi rendőr vigye. A temetés nagy részvéttel ment végbe.

— **A steffultói tekéző egyesület** évi rendes közgyűlését május-hó 3-án tartja meg steffultói helyiségeiben. A közgyűlést — előreláthatólag — kedélyes multság fogja követni.

— **Szerencsétlenség.** Gwerk József magaslati (viszokai) róm. kath. plebános múlt hétfőn selmeczi rokonainak látogatására jött kocsin Selmeczbánya felé. Az Andrásaknai ut mellett a lovak valahogy megbokrosodtak és a kocsit a benne ülő plebánossal együtt a zöld fáig ragadták, hol a kocsit feldől s a lelkész lábán súlyosabbban megsérült. A kocsinak, ki a lovakat a kocsit feldőlése után megfékezte, nagyobb baja nem történt.

— **A millenárius ünnepeket** az összes külterezai iskoláinkban is e hó 9-én fogják megtartani. Különösen a hodrusi evang. iskola tanítványai részére kirándulást is akarnak rendezni, melynél sokan ígérték meg részvevésüket.

— **Elnökválasztás az akadémián.** Bár még csak május 10-én lesz az elnökválasztó közgyűlés, máris kicsapnak a választás hullámai. Eddig két jelölt van Bedő Zoltán és Dombrovsky Lajos, mindegyiknek tekintélyes pártja van s így tájékozottságot venni nem lehet, hogy ki lesz a győztes.

— **A helybeli ág. hitv. ev. kerül. lyceum** a honfoglalás kezdetének ezer éves fordulóját május 9-én ünnepli meg 9 órakor az ev. templomban imával kezdődőleg s 10-kor a városi vigodó termében ének, szavalat és alkalmi beszéddel folytatólag. Az utóbbi helyiséget Ács bérlő ur a hazafias cél iránti tekintetből a legnagyobb készséggel minden díj nélkül engedte át, s ezen rendelkezést az tette szükségessé hogy az ünnepeken ne csak a tanulók teljes számban, hanem a szülők és az intézet iránt érdeklődők is részt vehessenek. Az iskola igazgatósága ennek közlésére azon kijelentéssel kért fel bennünket, hogy külön meghívók csakis a hatóságokhoz küldetvén a t. cz. szülők és érdeklődők ezen közhírré tett sziveskedjenek meghívásnak tekinteni.

— **Mérgezett pálinka** című hírünkre vonatkozólag arról értesülünk, hogy a rendőr kapitányi hivatal nem csak Gr. szatocsnál, de más

pálinkamérésekben is vizsgálatot tartott és lefoglalt nagyobb mennyiségű gyanús pálinkát és esszenciát, mely lepecsételt palackokban a belügyminisztériumhoz lesz felküldve, hol az végül fog megvizsgáltatni. Az eredményt nagy érdeklődéssel várjuk s annak idején beszámolunk róla.

— **Az akadémiai ifjak vendéglőjéről** szoltunk már, említve, hogy az akadémikusok oly korcsmát akarnak, melybe csak ők járjanak, minden más egyén kizárásával; de viszont akadémikusnak sem lesz szabad az övéken kívül más vendéglőbe, kávéházba járnia. Csillag alatt megjegyeztük akkor, hogy e tervüket nem tudjuk egészben pártolni. E tárgyhoz most hozzászólunk. Hogy saját, külön korcsmát akarnak, ezt helyesljük; de kérdezzük miért nem lesz szabad, e külön korcsma létesülése esetén, az akadémikusnak más hová is eljárni?! E visszavonulást, ez elzárkozást teljesen indokolatlannak tartjuk. Itt Selmecezen főleg az akadémikus ifjak vannak hivatva a társadalmi életet pezsgésbe hozni, élelni, az ifjú öde szellemből fakadó finom érzéssel felvillanyozni. Az akadémikus ifjak vannak hivatva e városban a mostani fiatalságot, a fiatalság mostani műveltségét méltón képviselni, személyesíteni; ha már most ily klauzurába vonulni ily ekskluszív életet folytatni akarnak, mi lesz akkor említett hivatásukkal?! Mivel tudnak egyáltalán indokolni ezen saját maguk kirekesztését a társas életből?!

— **A vihnyei Kachelmann-gépgyár kiállítása.** (Telefon-tudósítás Vihnyéről). Kachelmann Károly és fia vihnyei gépgyára egy 250 métermázsasúlyu, a vízvetéki csöveken kívül, 8000 frtot érő nagy vízszalpos szállító gépet állít ki a milleniumi kiállításnál, mely gép csakis bányászat mivelési célokra készült s hivatva van a nagy és jó hírű gyárat méltóan ott képviselni.

— **Az egyházak milleniumi ünnepélye.** Az egyházak milleniumi ünnepélyei városunkban is e hó 10-én fognak megtartatni. Ez ünnepélyekhez a meghívókat a városi tanács fogja szétküldeni az összes hivatalokhoz, egyletekhez és más testületekhez. E napon 9 órakor d. e. lesz a Nagy-Boldogasszonyról elnevezett templomban a rom. kath. egyház nagy miséje; 10 órakor az ágost. evang. egyház ünnepélyes isteni tisztelete az ágost. evang. templomban és 11 órakor az izraeliták ünepi isteni tisztelete, melyhez Budapestről egy hitszónokot hívtak meg, az izraelita templomban megtartva. Magától értetődik, hogy e nagy egyházi ünnepélyeken a nagy közönség is részt vehet, miért is már most felhívjuk erre figyelmét.

— **Steffultói templom számadás.** Mult hétfőn 27-én ejtetett meg a steffultói rom. kath. templom számadás átvizsgálása, melyet Litassy János hegybányai pléb. és ker. esp., városunk, mint kegyúr képviseletében pedig Arhold Géza v. tanácsnok végzett. A számadások a legnagyobb rendben találtak. A hivatalos eljárás bevégezte után Sándrik József steffultói plébános szívesen látott vendégeit lakomával lepte meg, melyen a fent nevezettek kivül részt vettek: Podhragyay Pál prépost-plébános, Sztinyai József polgármester, Krausz Kálmán főkapitány, Sztassek János, Jaross Károly, Vendég Endre káplánok és Handros steffultói templomatyja.

— **Rendőri hírek.** Súlyos sérülés. Jaszenák János alsó hámorlakos a Geramb János József Uniohoz tartozó teremő tárnán munka közben acsillérről leesett és jobb kezét összezúzta. A selmecezi bánya kincst. kórházba szállították, hol a 16 éves szerencsétlen fiúnak jobb karját amputálni kellett. — **Sértés tartás.** Rengetek mennyiségű kérvény adatott be a kapitányi hivatalhoz a sértés tartás megengedése iránt. Kapitányságunk méltányolva egyes esetekben a felhozott okokat egy, két db. sértés tarthatását a köztisztviselési kivánalmak pontos betartása mellett megengedi ugyan, de csakis azoknak, kik a helyoldalon laknak. A belvárosban egyáltalán nem engedte meg a sértés tartás. A hentesek e miatt lé-

péseket akarnak tenni, de mint halljuk az eredményre vezetni nem fog s így kénytelenek lesznek a városon kívül egy közös sértés ölt felépíttetni, minek költségeihez azonban a város is hozzájárulna s nekik egy telket ingyen át is engedne. — **Elgázolás.** Vidéki fuvarosok ismét elgázoltak egy fiút még pedig a 9 éves Lovász Józsefet, ki fején és lábán súlyosabban megsérült. A fuvarosok azonnal le lettek tartóztatva és a legszigorubbán megbüntetve. — Május 1-én kezdődik a tűzrendészeti, közlístisztviselési és közegészségügyi rendőri vizsgálat. Miért is felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a padlásokon az előirt módon viz tartassék, nehogy kénytelen legyen a kapitányság bírság büntetéseket kiszabni.

— **Vadállatiasság.** Kolpaszki Istvánnak hívják azt a bányamunkást, a ki minden emberi érzelemből kivetkőzött legutálatosabb állati büntényt követte el saját 16 éves gyermekén, melyet a büntető törvény vérfertőzésnek nevez. A bestiális ember megkapja szigorú büntetését, de nem borzasztó fényt vett-e ez a nép közérkölcseire s nem-e a gyalázatos mérges pálinka élvezet kifolyásának kell-e az ily jelenségeket tulajdonítani?! Hol van a hatalom, mely, míg késő nem lesz, a népet megszabadítja, e borzadályos demon irtó karjaiból?!

## Különfélék.

— **Milleniumi ünnepély a dohánygyárban.** A helybeli dohánygyár lélekemelő ünnepély színhelye volt folyó hó 25-én délelőtt; alkalmul a milleniumi emlékfák ültetése szolgált. A kis fensikon, mely a 3 hársfacemete helyeül kijelölt, nemzeti lobogó lengett, kissé lejjebb fenyőág füzérekkel átfont sorompó határolta a szőnyeggel takart kis szónoki emelvényt, mely mellett két felől szintén nemzeti zászló lebegtetette háromszínű szárnyát. A munkásnép kivonult az udvarra, a tisztviselők és altisztek mind fekete ruhában, mellükön nemzetiszín szalaggal az emelvény fölött foglaltak állást, mire a dohánygyári munkásnőkből és altisztekből kikerült énekkar rázendítette a „Hymnust.“ Oly szépen, oly szívetjárón szolt ez ének, hogy nem egy jelenvoltnak köny szökött a szemébe. A mint a Hymnus második versszaka isjelhangzott, Strócz Lajos dohányjövődéki tiszt fellépet az emelvényre s lelkes beszéddel, melyen az alig lefojtott meghatottság remegett át néha, fejtegette az ünnepély célját, jelentőségét. Szavait igen sikerülten szívhez szólnól tolmácsolta a népnek tót nyelven Laun Károly, altiszt, ki, megjegyvezük, az énekkart is betanította. A két beszédet, melyekre a munkásnők harsogó éljene hangzott fel, a „Szózat“ eléneklése követte, melyet mint előbb a „Hymnus“ is, levett kalappal hallgattak a férfiak mind. Most beültették a három hársfát, mindegyikét nemzetiszín szalaggal kötözvén a támasztó póznához. A tisztviselők ezután Storch János igazgató vendégei voltak villásreggelire, melyen Storch János igazgató a házára s a királyra emelte a jóféle nemes nedvelt eltpoharat, mely felköszöntőre lelkes éljenzés hangzott fel. Az ünnepély szorosa zártkörű volt pedig akárki végig nézhetne volna; oly szép rendben, oly igazán kegyeletes ahitattal folyt le az egész, az ének oly szabatosan, szépen, érzéssel lett előadva, hogy idegen ember nem is jött volna azon gondolatra, hogy e munkás nép java része tótajku.

— **A milleniumi diófaerdő tárgyában** dr. Tóth Imre főorvos indítványt terjesztett a városi közgyűlés elé, mely el is lett fogadva. A diófaerdőnek a szélaknai ut mellett jelelték ki a helyet és — tovább eddigelé misem történt. Dr. Tóth Imre főorvos e miatti felszólalását, illetékes helyen való tekintetbe vétel végett, czélszerűnek látjuk alábbiban röviden közzéteni. — A tavasz telik, s még az egyes diófáknak való gödrök sincsenek megásva. Idején volna már hamarabb ez irányban intézködni, hogy a csemeték még e tavasz folyamán elültetessenek. E faültetés ünnepélyességének emelésére talán meg lehetne hini a két

középiszkola ifjuságát s a tanári kart, sőt még az elemi iskola növendékeit is tanítóikkal együtt, s a polgármester a helyszínen alkalmi beszédet tarthatna az ültetendő diófaerdő czéljáról és rendeltetéséről. Dr. Tóth Imre főorvos is hajlandó ez alkalommal felszólalni.

— **Lövészet.** Az idejű lövészet megnyitását a hideg kedvezőtlen időjárás miatt 19-éről 26-ára kellett halasztani. Most is igen gyéren voltak jelen a tagok, minek okát egyrészt a most is hófergeteggel kezdődő nap barátságatlanságában, másrészt abban kereshetjük, hogy a lövészek közül többen a kiállítás megtekintésére Budapestre utaztak. Daczára a hosszú téli szünetelésnek, a lövészet eredményét kedvezőnek mondhatjuk, a mennyiben 683 lövés közül 650 talált kört, Krausz Géza 2, Seidel Ágoston 3, Havas Sándor 4 és Fiedler Gyula 5 négyest lőtt. Az első díjat Krausz Géza, a másodikat Seidel Ágost, a harmadikat Fiedler Gyula nyerte el.

— **Színészet.** Thalia tehát közénk telepedett rövid időre. Kunhegyi Miklós színigazgató kevés szóval sokat ígér, s mi úgy az ő, mint a közönség érdekében őszintén ohajtánók, hogy ígérését be is tudja váltani. Van társulatának néhány tehetséges tagja, kik a közönség tetszését bizonyára ki fogják vívni, ha a többi szereplő tulhajtásokkal nem csorbitja az összhatás értékét. Szükségesnek tartjuk az igyekező színigazgató érdekében hangsúlyozni, hogy e város közönsége nem találja gyönyörűségét abban, ha pl. egy már magában véve is komikus szerep a személyesítő izléstelensége által karikatúrává süllyed; szükségesnek tartjuk ezt eleve hangsúlyozni, mert sajnos. sok komikusnak az az előitélete van, hogy vidéken akármit csinálhat. E megjegyzésünk csak általános, és reméljük, hogy Kunhegyi tapintata nem szorult e figyelmeztetésre, s akkor a „Közöny“ le van győzve. Eddigi tapasztalataink tartózkodóvá tettek; reméljük, hogy Kunhegyi társulata e tartózkodást rokonszenvé változtatja. A közönség jó akarata már eddig is nyilvánult, telt házat képezvén az első három előadáson is, mely szombaton, vasárnap és hétfőn tartatott. „Üdvözlét Selmecebányának“ és „Az apósok“ került színre szombaton, „Holtomiglan“ vasárnap és „Honthy háza“ hétfőn. Észrevettük, hogy Völgyi Ilonkának kellemes, iskolázott hanja, Fehér Laurának és Asztalos Sándornak jó alakítása van. Kedden Blum és Toché „Az ideges nők“ című vígjátéka került színre, derült hangulatot keltve a házban. Tegnap ment az első operette előadás a „kis alamuszi“-val.

— **A hodrusi csipke kiállításra** vonatkozólag több kérdezősködésekre most már annyit közölhetünk, hogy a város által e czélra engedélyezett 1000 frt.-ból eddigilé 300 frt. lett folyosítva, mely összegben igen szép minta csipkék szereztettek be. A milleniumi háziipar kiállítási vezeőtségtől beérkezendő válasz után el fog dőlni az is vajlon fog-e állandóan hodrusi csipke a kiállításon árusítatni, mit Weisz Jakab hodrusi kereskedő saját rizikójára akarna eszközölni.

— **Három vonat** fog május havától kezdődőleg közlekedni Selmece G. Berzencze közt, mint nem egészen biztos forrásból értesülünk. T. olvasóink emlékezni fognak, hogy lapunkban már az előtt pendítettük ez eszmét, mely remélhetőleg most reális alakot ölt. A vonat a kora reggeli órákban járna, úgy hogy a vele utazó délben már Budapestben lehet, minek szerfölött előnyös voltát kiki beláthatja.

— **Interpellációk.** A „terasz“ felső vége mellett, szemben Takáts dohány és szivarárudájával már hónapok óta ott tátong egy lyuk, mely néha deszkával is van felületesen befedve. Mítán sehogysem lehet kitalálni, mi czélja van e lyuknak, de annyi meg bizonyos, hogy az a lyuk még valami balesetnek lehet okozója, kérdezzük, mikor lesz az már onnét eltüntetve, vagy, ha marad, szilárdan állandóan betakarva?! — **A temetők szomorú, elhanyagolt állapota** tárgyában többszörös panaszok jutottak hozzánk, s mint meggyőződünk, e panaszok nem alaptala-

nok. A sarkok egy része feldülve hever; dudva bőven tenyészik, az utak gondozatlanok kivált a régiebb temetőben, szóval roppant rendezetlen állapotban vannak azok. Hát ily elhanyagolás illeti a kegyelet helyeit?! — A szerdánkénti marhavásár a városi vigadó mellett még valami balesetnek lesz oka. Láttuk, hogy ökrök és tehének gyakran oda sincsenek kötve valamihez; ha valamelyik meg talál vadulni, az ottani élénk forgalom mellett mily könnyen eshetik baj. Szigorubb felügyeletet kívánunk!

— **Ezer fát és cserjét** ültetett a rom. kath. egyház a kalvaria kopár csúcsára és nem százat, mint az a múlt számunkban sajtóhiba folytán közölve volt.

**Ipari és kereskedői üzletek keletkezése és megszűnése.**  
1896. I. s. negyedében.

N é v.	Iparág.	keletkezett	megszűnt	H o l ?
Eiehler János	esipész	febr. 5.	—	Selmecz belv.
Balázs János	mészáros	"	—	"
Bogya János	hentes	"	—	"
Petrovics And.	mészáros	—	febr. 22	"
König Ágost.	asztalos	febr. 27	"	Hodrusb.
Einhorn Simon	férfiszabó	márc. 2	—	Selmecz
Csernák György	cipész	—	márc. 11	"
Skripecz Ignác	cipész	márc. 31	—	"
Bogya János	veudéglős	febr. 3.	—	"
Rosenzveig Henr.	kereskedő	—	jan. 5.	Stefultó
Hellbig Ida	liszt keresk.	—	febr. 4	Selmecz.
Feldszam Ottilia	f. és v. keresk.	márc. 9.	—	Hodrusb.
Baris Adolf	fűszer keresk.	—	ápr. 1.	Selmecz.

— **Érdekes látványosság.** Budapestről írják lapunknak: Az ezredéves országos kiállítás szivetszemet gyönyörködtető csarnokai eltekintve egyes apróbb díszítésektől — teljesen készen várják megnyitását. Ezen monumentális épületek között egy kisebbzerű pavillon húzódik meg szerényen, mely a maga keresetlen egyszerűségével, izléses, tetszetős külsejével a szemlélő figyelmét magára vonja. Ez nem más, mint a magyar osztály-sorsjáték pavillonja, melyben a kiállítást látogató közönség részére fognak az osztály-sorsjegyek elárúsítani. Az alig fél éve életbeléptetett magyar osztály-sorsjáték ugyanis oly kedveltségnek és népszerűségnek örvend a nép minden rétegében, hogy az előjelekből ítélve a Henitze Károly központi főgyűjtője (Serrvita-tér 3.) szűknek bizonyulna a kiállítás alatt odaözönlő népáradattal szemben. Még az ünnepek meg sem kezdődtek és máris oly nagy a kereslet a sorsjegyek iránt, oly nagy a tolongás a szervita-téri üzletben és oly nagy számmal érkeznek napról napra a vidéki megrendelések, hogy a közönség igényeit csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel lehet kielégíteni. Elképzelhető tehát, mily ostromnak lesz kitéve az említett kis pavillon, midőn nemcsak a normális viszonyokkal, de a kiállítást látogató egész bel- és külföldi igényével kell számolnia. Minél inkább közeledik a májusi utolsó főhúzás ideje, annál nagyobb az általános vételkedv és így tartani lehet attól, hogy mihamarabb a sorsjegyeknek teljes elárúsítását kell jeleznünk. Éppen azért nem tudjuk elégszer és eléggé ajánlani, hogy siessen kiki szükségletét beszerezni, mert könnyen megeshetik, hogy a sorsjáték nagyszerű esélyeitől, melyekben oly csekély rizikó mellett részt vehet, — meg lesz fosztva.

### A spinóta.

Idény nóta, éneki: a kis Miska.  
Mikor kizöldel a mező  
S esik a tavaszi eső,  
Ha szólal a madárnóta,  
Akkor nő fel a spinóta.  
Igénytelen zöld levele  
Üdítő nedvvel van tele;  
Ép azért már sok év óta  
Kedvelt étel a spinóta,  
Gyomort tisztít, kedélyt derít,  
Lágy hangulatot penderít.  
Parlament dühös tagok,  
Bécsi kormánybéli karok,  
Gyorsan intéznék a kvótát, —  
Ha ennének sok spinótát. —  
Kevés ember veszekedne,  
Hogyha sok spinótát enne  
Házaspár közt baj nem volna,  
Egymás ellen nem harcolna;  
Még az anyós is békülne  
S rossz viszonyokat nem szülne.  
Ha jólakna spinótával,  
S naponkint enne egy tállal. —  
Édes kedves Zsuzsi néni,  
A kis Miska szépen kéri,  
Hogy tanulhassa a leczkét,  
S ne veszítse el a kedvét,  
Adjon neki hamarom hát  
Enni egy nagy tál spinótát. —

## Nyiltér.

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, a kik felejtetlenül édes atyám elhunyt alkalmával részvétüknek oly meghatározó módon kifejezést adtak: fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

A gyászoló család nevében  
Porubszky Árpád.

## Hirdetések.

### Pénztárnoknő kerestetik!

Vihnye fürdőbe felvétetik egy fiatal pénztárnoknő 15—20 fitt havi fizetés és teljes ellátás mellett f. é. június 1-től szeptember 1-ig. Ez alkalmazást elnyerni óhajtok kéretnek arra, hogy Hell Jakab fürdőbérlet urnál személyesen bemutatkozzanak.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy üzleti körülményeim miatt a mai naptól kezdve, minden raktáromon levő

### divatárumat és divat készletemet

beszerzési gyári áron alul árusítom.

Együttal tisztelettel értesitem, hogy a legújabb divatu áruiam Bécsből legkésőbb május 10—15- k megérkeznek s listelt vevőimet addig is türelemre kérem.

Selmeczbányán 1896. ápril havában.

Tisztelettel

Özv. Fizéli Irma.

Tisztelettel alulírott értesíteni bátorodom a n. é. közönséget, hogy Budapesten VII. ker. Aréna út, 58. sz. a. szemben a városligettel s így a kiállítás közvetlen közelében, vendéglőt nyitottam, melyben kitűnő magyar konyhát, prima minőségű Dreher-féle söröt és tiszta, hamisítatlan, természetes borokat tartok, s illetve t. vendégeimnek kiszolgálók. Jutányos árak és előzékeny kiszolgálás biztosítottak.

Kérve a n. é. közönség tömeges látogatását maradok mély tisztelettel Budapest, 1896. április havában  
Szilaveczy Flór,  
vendéglős.



Utolsó főhúzás.

Magyar

## osztály sorsjáték

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

**1 Millio Korona.**

Húzás naponta

**1896 Majus 12-től 28-ig.**

Nyeremény	korona	korona
Jutalomdíj	600 000	= 600 000
1	400 000	= 400 000
1	300 000	= 300 000
1	200 000	= 200 000
1	100 000	= 100 000
2	40 000	= 80 000
2	20 000	= 40 000
5	10 000	= 50 000
10	8 000	= 80 000
34	6 000	= 204 000
100	2 000	= 200 000
200	1 000	= 200 000
2 650	200	= 530 000
22 000	150	= 3 300 000
25 007	nyeremények és 1 jutalom	= 6 284 000

Ezen 57 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapja a 600 000 korona jutalmát.

### III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$  60,—  $\frac{1}{2}$  30,—  $\frac{1}{10}$  6,—  $\frac{1}{20}$  3,— forint

En eredeti sorsjegy árakon kívül ajánlott levél portóval a nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.  
Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

## Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Surgöny czim: **Lottoheintze Budapest.**

I. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

$\frac{1}{1}$  20.—  $\frac{1}{2}$  10.—  $\frac{1}{10}$  2.—  $\frac{1}{20}$  1.— forint.

legkésőbbben május 2-ig eszközöndő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.